

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія ім. Тараса Шевченка
Освітня програма	25520 Середня освіта (Українська мова і література)
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	014 Середня освіта

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія ім. Тараса Шевченка
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	25520
Назва ОП	Середня освіта (Українська мова і література)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Спеціалізація (за наявності)	014.01 Українська мова і література
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної	Вірченко Тетяна Ігорівна, Скоропляс Віталій Юрійович, Квичнчн Люлмила Петрівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	25.05.2020 р. – 27.05.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП
<http://www.kogpi.edu.te.ua/images/stories/Henrikh/akredytatsiya/vidom>

Програма візиту експертної групи <http://www.kogpi.edu.te.ua/images/stories/Henrikh/akredytatsiya/bio/X+dlM3jg.pdf>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітня програма Середня освіта (Українська мова і література) в Кременецькій обласній гуманітарно-педагогічній академії імені Тараса Шевченка є чинною й має всі підстави для зарахування на неї здобувачів з метою здобуття фаху вчителя української мови і літератури. У цілому програма має достатнє навчально-методичне й ресурсне забезпечення. Відповідність Критеріям акредитації: Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми - рівень В. Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми - рівень Е. Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання - рівень В. Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою - рівень В. Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність - рівень В. Критерій 6. Людські ресурси - рівень Е. Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси - рівень В. Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми - рівень В. Критерій 9. Прозорість та публічність - рівень В.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Освітня програма Середня освіта (Українська мова і література) у Кременецькій обласній гуманітарно-педагогічній академії імені Тараса Шевченка є однією з тих, що формує стратегічну лінію діяльності ЗВО. У цілому програма працює, вона має академічне наповнення, здобувачів і групу забезпечення. Реалізація програми підтверджена відповідною матеріально-технічною та інформаційною базою. Освітній процес за цією програмою відбувається. ОП враховує традиції та історико-культурний контекст регіону. Цілі програми послідовно реалізуються в різних аспектах: у більшості освітніх компонентів, у формах і методах проведення навчальних занять, у векторі практичної підготовки здобувачів. Більшість ПРН видаються досяжними. Здобувачі мають можливість реалізувати своє право на вибір індивідуальної освітньої траєкторії. На програмі передбачено ОК, що формують навички soft skills. Програма вдосконалюється. Прийом на освітню програму окреслено чинними документами ЗВО. Академія в цілому має механізми й розуміє процедури перезарахування результатів, здобутих у неформальній освіті та в процесі реалізації права здобувачів на академічну мобільність. В основі діяльності ЗВО лежать принципи студентоцентризму й академічної свободи. Здобувачі можуть реалізувати свої освітні потреби через виконання передбачених ОП досліджень. На програмі діє педагогіка партнерства. Особливо цінним є можливість проведення наукових розвідок, пов'язаних із відомими іменами Тернопільщини. Також ЗВО є визнаним ідеологічним і культурним центром краю, у чому немаловажна заслуга й академічного персоналу, що працює на ОП. В Академії розроблено ряд Положень та підходів щодо здійснення діяльності самого закладу та ОП, що акредитуються. Керівництво ЗВО розуміє місце академічної доброчесності у забезпеченні внутрішньої культури якості освітнього процесу. У закладі є загальне розуміння принципів та умов забезпечення якості ОП, де важливу роль відіграють шляхи і способи стимулювання розвитку викладацької майстерності НПП. Наявність чіткої політики та процедур розв'язання конфліктних ситуацій та обрання студентами омбудсмена із забезпечення їх прав та свобод створює для здобувачів сприятливе освітнє середовище, у якому важливе місце посідають достатні матеріально-технічні ресурси. У КОГПА ім. Т. Шевченка простежується свідомий підхід до перегляду й оновлення ОП Середня освіта (Українська мова і література), при цьому важливе значення відіграє думка здобувачів. Тож, у цілому в закладі створено культуру якості забезпечення ОП. Нормативно-правові документи, що регулюють діяльність закладу вищої освіти є легкодоступними, характеризуються чіткістю та зрозумілістю правил щодо прав та обов'язків усіх учасників освітнього процесу.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

ОП чітко не вирізняється з-поміж аналогічних програм регіону та України. Спостерігається дисбаланс обсягу мовознавчих і літературознавчих дисциплін на 4 курсі (співвідношення 3:1); сумнівна досяжність окремих ПРН. Наявні факти порушення логіки викладу ОК. Дисципліни вільного вибору без належного обґрунтування об'єднані в блоки, що позбавляє здобувачів можливості одночасно обирати дисципліни з одного блоку. Обсяг ОП не відбиває фактичного навантаження здобувачів. ЕГ з'ясувала порушення пп. 25 п. 1 ст. 62 ЗУ «Про вищу освіту», порушення п. 2.7.3 Положення про організацію освітнього процесу, порушення Положення про порядок оцінювання знань студентів при кредитно-трансферній накопичувальній системі організації освітнього процесу. Відсутність окремих актуальних додатків до Правил прийому на 2020 рік позбавляє абітурієнтів можливості отримати вичерпну інформацію. Брак належної уваги до інформування здобувачів на право визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. ЕГ спостерегла несистемне оновлення змісту ОК, відсутність вільного доступу до РПНД усіх запропонованих дисциплін для вибору циклу професійної підготовки, програм атестаційного іспиту. Розділ VI ОП дезорієнтує здобувачів щодо реальної форми проведення атестації. На декларативному рівні ЗВО має розроблену систему для забезпечення принципів академічної доброчесності, але ні РПНД, ні НМК не містять інформації про важливість дотримання цих принципів. Поза увагою залишаються щорічні публікації викладачів з ОК, які вони викладають. Удосконалення потребує технологія залучення професіоналів-практиків, експертів галузі та роботодавців до безпосередньої участі в освітньому процесі. Зважаючи на низку зауважень, ЕГ радить: 1) передбачити і забезпечити здатність випускника викладати українську літературу в міжпредметних зв'язках, зокрема із зарубіжною літературою; 2) переосмислити об'єднання дисциплін вільного вибору в блоки; 3) забезпечити реалізацію п. 25 ст. 62 ЗУ «Про вищу освіту»; 4) дотримуватись п. 2.7.3 Положення про організацію освітнього процесу; 5) оновити актуальну для абітурієнтів інформацію, а також оприлюднити на сайті ЗВО зрозумілий для вступників перелік результатів навчання за конкретною освітньою програмою; 6) розглянути

можливість ширшого використання системи Moodle для реалізації освітнього процесу; 7) реалізувати пункт 1.8. Положення про робочу програму навчальної дисципліни щодо розміщення РПНД на сторінці кафедри на вебсайті закладу; 8) започаткувати практику академічної мобільності всіх учасників освітнього процесу; 9) закріплювати НПП за ОК, а не навпаки, у першу чергу зважаючи на необхідність щорічних публікацій з предметів викладання. 10) з метою розвитку позитивного іміджу ЗВО, упізнаваності й визнання наукового доробку НПП створити профіль викладачів, задіяних на ОП, у Google Scholar. 11) розробити технологію залучення професіоналів-практиків, експертів галузі та роботодавців до безпосередньої участі в освітньому процесі.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Проаналізувавши ОП Середня освіта (Українська мова і література), експертна група встановила, що цілі цієї ОП лише базуються на загальній місії ЗВО. Місія ЗВО: створення умов для надання якісної сучасної освіти через вільне творче навчання та наукові дослідження, а цілями ОП є забезпечення фундаментальної теоретичної та практичної підготовки бакалаврів, вироблення в них поглибленого інтересу до педагогічної діяльності; формування мовних, мовленнєвих та соціокультурних компетентностей. Однак після проведених бесід з фокус-групами, зокрема зі здобувачами, роботодавцями та випускниками ОП, було встановлено, що в процесі навчання студентів викладачі реалізують власні наукові напрацювання, у тому числі й дослідження літературного доробку Уласа Самчука, Бориса Харчука, що забезпечує ґрунтовну фахову підготовку здобувачів. У закладі створено всі умови для розвитку вільного творчого навчання здобувачів, наприклад, функціонує наукова лабораторія «Творчість Б. Харчука та У. Самчука: художній літопис ХХ ст.», яка є центром для дослідження творчої спадщини письменників краю. Тому ЕГ вважає, що ОП в цілому вписується в загальну стратегічну лінію Академії (<https://bit.ly/2XWDY57>): забезпечення раціональних і ефективних підходів до інтеграції наукової та освітньої діяльності, впровадження результатів наукових досліджень професорсько-викладацького складу в процес підготовки педагогічного працівника, урахування пріоритетів регіональної освітньої політики, зміцнення позицій Академії серед вищих педагогічних навчальних закладів України.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

ЕГ було виявлено, що цілі та програмні результати навчання, розроблені проектною групою, були предметом вивчення таких стейкхолдерів: здобувачі рівня бакалавр і роботодавці. За результатами аналізу анкет із роботодавцями (<https://bit.ly/2Mpn7CO>) та здобувачами (<https://bit.ly/3dtw7TI>), оприлюднених на сайті ЗВО, було встановлено, що зазначені стейкхолдери готові співпрацювати з Академією в напрямку вдосконалення як ОП, так і професійних компетентностей випускників. Разом з тим ЕГ зазначає, що хоча в анкетах і передбачалися питання відкритого типу, наприклад, щодо пропозицій змін чи вдосконалення ОП, однак в представлених аналізах цей пункт не відображено. Проте в процесі проведених співбесід з цими фокус-групами було підтверджено факт наявності усних пропозицій уведення до освітньої програми позакредитної дисципліни «Компетентнісний підхід до навчання української мови і літератури в 5 – 12 класах у контексті НУШ» (студенти) та двох вибіркового ОК «Літературне краєзнавство», «Основи віршознавства» (методист з української мови і літератури, зарубіжної літератури відділу освіти Кременецької райдержадміністрації Г.М.Петрук). Останній факт засвідчено також у рецензії (<https://bit.ly/3duQXSn>) на чинну ОП. Таким чином, ЕГ засвідчує, що позиції і потреби стейкхолдерів враховуються і залучення цих груп має не формальний, а справжній характер.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

У ході опрацювання змісту ОП ЕГ установила, що освітня програма в цілому враховує тенденції розвитку спеціальності та галузевий контекст. Робочі програми з освітніх компонентів здебільшого мають орієнтацію на сучасні тенденції розвитку філологічної галузі, хоча почасти навчальний контент окремих ОК вимагає оновлення,

наприклад, стосовно літератури, що пропонується для опрацювання (Вступ до мовознавства (<https://bit.ly/3cuGFAM>) чи й самої робочої навчальної програми (деякі не оновлювалися з 2016 року і не містять додатків, незважаючи на те, що станом на 2019 рік відбулися зміни в кількості кредитів, визначених для окремих ОК: Сучасна українська мова (<https://bit.ly/2Mlhndk>), Українська література (<https://bit.ly/2z2qqge>). Примітка: відповідно до чинного Положення (<https://bit.ly/2MJfoZ>) зміни в програму мають вноситися у разі їх наявності). Як свідчать відповіді роботодавців під час співбесіди, Академія орієнтується в потребах фахівців зі спеціальності Середня освіта (Українська мова і література), регулярно їх опрацьовує та пропонує здобувачам варіанти можливого працевлаштування. Випускники, запрошені на онлайн-зустріч, переконливо доводили, що ОП відповідає вимогам сучасного ринку праці. Позитивним у функціонуванні ОП було визнано беззаперечний її зв'язок з регіоном та його історико-культурними традиціями (підстави: думка роботодавців, випускників ОП, самих здобувачів). Як свідчить опитування академічної спільноти та гаранта, залучених до укладання ОП, ця Програма враховує регіональний контекст, що виявляється, наприклад, у виконанні здобувачами ряду ІНДЗ з української літератури (<https://bit.ly/3dv6Fg2>), і спрямована на формування кваліфікованого фахівця для північної частини Тернопільщини. При формуванні цієї ОП її автори враховували досвід таких вітчизняних програм: Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка, Чернігівського національного педагогічного університету ім. Т. Г. Шевченка, Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, Хмельницького національного університету, про що вони зазначали під час опитування цієї фокус-групи. Досвіду аналогічних іноземних програм у силу національної її специфіки не враховувалося. На освітню програму є відгуки провідних науковців у галузі освіти, й філології зокрема: професорів Р.П.Радишевського (<https://bit.ly/2MmXvXg>), Ю.І.Коваліва (<https://bit.ly/3dw63XB>) й А.К.Мойсієнка (<https://bit.ly/3o5omyU>). Проте, як з'ясувала ЕГ, вони мають формалізований характер, оскільки містять ідентичний зміст.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Оскільки наразі чинного стандарту за спеціальністю Середня освіта (Українська мова і література) немає, то ЕГ перевірила її відповідність дескрипторам Національної рамки кваліфікацій за 6-им кваліфікаційним рівнем і дійшла висновку про їхню кореляцію.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Відкриття програми має прикладне обґрунтування, а саме: підготовку висококваліфікованих філологів для потреб регіону, які опанували за період навчання історико-культурні здобутки Тернопільщини й готові їх втілювати на професійній ниві. Цілі ОП є зрозумілими та такими, що вписуються в місію та стратегію Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії імені Тараса Шевченка. Роботодавці та здобувачі освіти підтверджують важливість цієї ОП. Позитивною практикою університету є залучення до розробки та часткової реалізації ОП професійної спільноти України та Кременецького району. Заклад вищої освіти бачить перспективу ОП та прагне її удосконалення. ОП 2019 року за змістом відрізняється від її першого варіанта, що є реакцією на потреби стейкхолдерів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Освітня не має чітко виписаного фокусу, який би вирізняв її з-поміж аналогічних програм регіону та України. У зв'язку з цим рекомендовано: 1) чіткіше узгодити цілі ОП із загальною стратегією ЗВО, зробивши акцент на наукових дослідженнях, зокрема і завдяки функціонуванню наукової лабораторії «Творчість Б. Харчука та У. Самчука: художній літопис ХХ ст.»; 2) формалізувати роботу зі стейкхолдерами: визначити їхні категорії та представників, документально фіксувати всі етапи обговорення ОП, систематизувати (документувати) їхні пропозиції та зауваження, регулярно оприлюднювати результати обговорень та реакцію ЗВО на них; 3) розширити/оновити анкети опитувань (студентів, випускників, роботодавців) задля з'ясування пропозиції щодо вдосконалення ОП; 4) з метою подальшого розвитку ОП вивчити можливість та налагодити зв'язки ЗВО з українознавчими міжнародними установами для втілення їхнього досвіду з освіти здобувачів у реалізацію ОП, а також залучити до реальної співпраці щодо вивчення освітньої програми провідних українських філологів та педагогів.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Загалом відповідає критерію з недоліками, що не є суттєвими, адже освітня програма «Середня освіта (Українська мова і література)» є актуальною та перспективною для реалізації освітньої політики в регіоні.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОП становить 240 кредитів ЄКТС, що відповідає ст. 5 ЗУ «Про вищу освіту». ОП передбачає можливість реалізації права здобувачів вищої освіти на вибір навчальних дисциплін – 25 % загальної кількості кредитів ЄКТС, що відповідає пп. 15 п. 1 ст. 62 ЗУ «Про вищу освіту».

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОП має чітку структуру: розподіл ОК за курсами та семестрами; циклами загальної та професійної підготовки. Водночас ОК 7, ОК 8 (віднесені до циклу загальної підготовки) за змістом слід включити до циклу професійної підготовки. ОК здебільшого складають взаємопов'язану систему, що відображено в структурно-логічній схемі ОП. Так, передумовою викладання дисциплін методичного спрямування є ОК «Педагогіка». Разом з тим виявлені факти порушення логіки викладання ОК: – опануванню ОК 12 (8 сем.) передують ОК 30 (6 сем.) та ОК 32 (7 сем.); – ОК 20 і ОК 15 вивчаються в 3 і 8 сем. відповідно. Фонетичні, граматичні зміни є предметом вивчення історії мови, що зумовлює потребу вивчення цих ОК без виразного дистанціювання в 4 семестрі; – ОК 13 викладається протягом 3–5 сем., ОК 24 – 1–8 сем. Чинні програми з української літератури для ЗЗСО передбачають викладання цього предмета в міжпредметних зв'язках, зокрема й зарубіжної літератури. Такий підхід до планування унеможливує формування цієї компетентності майбутнього фахівця. Виявлені факти загалом підтверджуються результатами анкетування, адже лише 64 % здобувачів вищої освіти вважають, що ОП має логічний взаємозв'язок у процесі викладання дисциплін за ОП (<https://bit.ly/2AE4uZ1>). VII і VIII семестри із нормативних дисциплін циклу професійної підготовки містять 3 мовознавчі (ОК 15, ОК 21–22), разом 15 кредитів і 1 літературознавчий ОК (ОК 24), 6 кредитів. Факт викладання ВБ 30 (за наданими ЗВО, на запит ЕГ, сканкопій журналу академгрупи IV к.- див. Додаток) не може бути способом згладжування такої диспропорції. Таке планування ОП ставить під сумнів досягнення мети – «створити належну базу для можливого навчання за другим (магістерським рівнем)». ПРН 1 передбачає володіння методикою викладання української мови та літератури в різних типах ЗЗСО. Чинними програмами з української літератури передбачене вивчення елементів теорії літератури. На сьогодні ОК «Історія української літератури» містить ЗМ «Літературознавство як наука. Література як мистецтво». Оскільки «Теорія літератури» авторами ОП мислиться як дисципліна вільного вибору, викликає сумнів досяжність ПРН 1 у частині теоретико-літературної компетентності здобувачів. Гарант погодився з необхідністю виокремлення «Вступу до літературознавства» як окремої ОК. Зміст РПНД ОК 16, ОК 17 не в повній мірі відображає зосередження уваги на особливостях викладання в різних типах ЗСО. У сукупності ОК переважно спрямовані на досягнення як цілі ОП, так і ПРН. Водночас переосмислення вимагає досягнення ПРН 5 «знати основні положення нормативно-правових актів з безпеки життєдіяльності у своїй професійній діяльності» за допомогою ОК 13, ОК 15, ОК 19–21, ОК 25–27. Недосяжним є ПРН 21 «володіти комунікативною мовленнєвою компетентністю з іноземної мови на рівні В2» з допомогою ОК 2.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОП відповідає предметній області спеціальності 014 Середня освіта. Це підтверджується нормативними ОК мовознавчого, літературознавчого, психолого-педагогічного, методичного спрямувань і практичної підготовки. Разом з тим, адаптації до фаху вчителя потребує зміст ОК 12.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

ОП передбачено право здобувачів вищої освіти на вибір навчальних дисциплін – 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС (15 кредитів нормативних дисциплін циклу загальної підготовки і 45 кредитів навчальних дисциплін циклу професійної підготовки). За результатами анкетування (<https://bit.ly/2ZYhOlQ>) підтверджений факт індивідуального вибору студентами ОК. 86 % і 91 % здобувачів підтвердили факт вибору дисциплін професійно-практичного блоку і гуманітарного блоку відповідно. На запит ЕГ були надані сканкопії зразків анкетування, журналів академгруп, заяв на дозвіл вивчення дисциплін (див. Додаток). Разом з тим, дисципліни вільного вибору студентів циклів загальної та професійної підготовки об'єднані в блоки (5 і 6 блоків відповідно). Наприклад, блок становлять ВБ 1–6, ВБ 38–40 тощо. З таблиці «Перелік компонентів ОПП» зрозуміло, що здобувач не може одночасно обрати дисципліни з одного блоку. Гарант ОП пояснив такий підхід як можливість для здобувача обрати більшу кількість дисциплін, що по суті не відповідає дійсності. Також формування індивідуальної освітньої траєкторії реалізується завдяки можливості обирати курсову роботу (з педагогіки / психології, методики навчання української мови / методики навчання української літератури / української мови / української літератури).

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка реалізується через низку навчальних (фольклорна, діалектологічна, пропедевтична (ознайомлювальна), навчально-педагогічна (пробні уроки в школі)) практик загальним обсягом 16 кредитів та виробничу (переддипломна педагогічна) практику обсягом 9 кредитів. У VI сем. передбачена пропедевтична (ознайомлювальна) практика. Разом з тим під час зустрічей здобувачі вищої освіти виявили готовність проходити активну педагогічну практику вже на 3 курсі. Переосмислення розподілу кредитів на пропедевтичну, педагогічну і виробничу практику може сприяти вивільненню часу на корекцію компетентностей здобувачів вищої освіти, тоді як концентрація практики лише на 4 курсі нівелює цю можливість.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

ПРН 4 передбачає «уміння орієнтуватися в динамічних процесах, які відбуваються на ринку праці, виявляючи гнучкість набутих у процесі навчання комунікативних, лідерських умінь, а також навичок працювати в команді, самостійно й креативно примати рішення, активно співпрацювати з працевдавцями (soft skills)». ОК 5, ОК 27, ОК 28, ОК 29 та ін. спрямовані на досягнення ПРН 4, що підтверджено під час аналізу РПНД та зустрічей з учасниками освітнього процесу.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз ОП та НП дав змогу встановити: – у НП наявна позакредитна дисципліна «Фізичне виховання (факультатив)» обсягом 360 годин з формою контролю «залік» у 2, 3 і 4 семестрах. Крім цього, під час візиту підтвердився факт уведення до ОП-2019 позакредитного курсу «Компетентнісний підхід до навчання української мови і літератури в 5–12 класах у контексті НУШ». Ці факти – свідчення порушення п. 2.7.3 Положення про організацію освітнього процесу (с. 11 – <https://bit.ly/3dzMIFe>). Із РПНД «Фольклорна практика» встановлено, що на її виконання відводиться три тижні в літній (канікулярний) період, що є порушенням пп. 25 п. 1 ст. 62 ЗУ «Про вищу освіту». На ОП не передбачений облік годин, необхідний на проходження семестрового контролю з ОК хоча, згідно з Положенням про порядок оцінювання знань студентів при кредитно-трансферній накопичувальній системі організації освітнього процесу» (<https://bit.ly/2yVBDyW>), студент обов'язково складає залік у разі отримання за результатами поточного контролю менше 60 балів, а семестровий контроль у формі іспиту передбачає витрати часу (с. 6). На ОП не передбачений облік годин, необхідний на проходження підсумкової атестації. Таке рішення пояснюється абз. 20 п. 2.7.3 Положення про організацію освітнього процесу (с. 11–12 – <https://bit.ly/2U4OUNf>). З позицій здобувача вищої освіти атестація – необхідна складова виконання навчальної програми, після проходження якої здобувач отримує кваліфікацію бакалавра середньої освіти, а значить потребує витрат часу. Положення про порядок створення, організації та роботи Екзаменаційної комісії передбачає організацію оглядових лекцій і групових консультацій, щодо яких (п. 1.11) передбачений облік часу (с. 2 – <https://bit.ly/2Ax9Sx9>). ЗВО покликається на Наказ МОН № 450 від 07.08.2002, але цим наказом регулюється планування та облік навчальної роботи педагогічних і науково-педагогічних працівників, тоді як навчальне навантаження здобувачів вищої освіти залишається без обліку. Крім того, у розділі VI ОП (2019) зазначено, що формою атестації здобувачів вищої освіти може бути комплексний екзамен та публічний захист (демонстрація) кваліфікаційної роботи. Підготовка

кваліфікаційної роботи – навчальне навантаження здобувача вищої освіти, на яке в ОП не передбачені кредити. Обсяг ОП не відбиває фактичного навантаження здобувачів.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка за дуальною формою освіти не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Чітка структура ОП та взаємопов'язаність ОК, досяжність більшості ПРН, відповідність предметній області, реалізація права здобувачів на індивідуальний вибір дисциплін, достатня практична підготовка, набуття здобувачами соціальних навичок (soft skills) – позитивні сторони під час реалізації ОП. Розширення кількості дисциплін вільного вибору студентів порівняно з ОП–2016.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Слабкими сторонами ОП є: – співвідношення обсягу 3:1 мовознавчих і літературознавчих дисциплін на 4 курсі; – сумнівна досяжність ПРН 1, ПРН 5, ПРН 21; – цикл загальної підготовки містить ОК 7, ОК 8, які по суті належать циклу професійної підготовки. Під час акредитаційної експертизи ЕГ виявила низку недоліків: – виявлені факти порушення логіки викладу ОК; – відсутність належного обґрунтування об'єднання в блоки дисциплін вільного вибору, що позбавляє здобувачів можливості одночасно обирати дисципліни з одного блоку; – обсяг ОП не відбиває фактичного навантаження здобувачів (порушення пп. 25 п. 1 ст. 62 ЗУ «Про вищу освіту», порушення п. 2.7.3 Положення про організацію освітнього процесу); – сконцентрованість практики в 7 і 8 семестрах. Рекомендації: 1. Переосмислити місце ОК 7, ОК 8, ОК 12, ОК 15, ОК 20, ОК 30, ОК 32, ОК 33 в структурі ОП. 2. Передбачити і забезпечити здатність випускника викладати українську літературу в міжпредметних зв'язках, зокрема із зарубіжною літературою; 3. Зміст ОК 12 адаптувати до фаху вчителя. 4. Переосмислити / належно обґрунтувати об'єднання дисциплін вільного вибору в блоки; 5. Врахувати потребу студентів розпочинати опанування ОК 32 на третьому курсі. 6. Забезпечити реалізацію п. 25 ст. 62 ЗУ «Про вищу освіту». 7. Дотримуватись п. 2.7.3 Положення про організацію освітнього процесу. 8. Для розуміння важливості обліку навантаження здобувачів вищої освіти варто ознайомитися з низкою роз'яснень, уміщених у Довіднику користувача європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС), рекомендованого МОН як методичні матеріали для працівників вищих навчальних закладів I–IV рівнів акредитації: «Успішне оцінювання результатів навчання є передумовою присвоєння кредитів особі, що навчається» (с. 14); «Контактні години є лише одним з елементів визначення навантаження студентів» (с. 18); «При визначенні навчального навантаження навчальні заклади мають враховувати ... час, необхідний для підготовки до та проходження процедури оцінювання (наприклад, екзаменів)» (с. 18).

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень Е

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ЕГ вважає, що низка слабких сторін та виявлених недоліків, зокрема і критичних, у структурі та змісті ОП можуть бути усунені в однорічний строк.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому (<https://bit.ly/2XZnWrv>) на ОП розміщено на сайті ВНЗ. У цілому вони мають стандартну форму й зрозумілі для вступників. Оскільки на сайті Академії були оприлюднені нечинні Ліцензії для спеціальності Середня

освіта (Українська мова і література), то ЕГ уточнила Відомості (<https://bit.ly/3gN18WJ>) про право здійснення освітньої діяльності цього закладу в цілому і за зазначеною спеціальністю зокрема, а також запросила відповідний документ від ЗВО. У ході проведених співбесід з гарантом, відповідальним секретарем приймальної комісії та представниками освітнього середовища (студенти та викладачі) було встановлено, що потенційні абітурієнти можуть ознайомитися з результатами навчання на ОП, лише опрацювавши Робочі програми чи саму ОП, оприлюднені на сайті ЗВО. Це свідчить про часткову чіткість та зрозумілість окремих пунктів Правил прийому для потенційних абітурієнтів. Вступні вимоги не містять дискримінаційних положень.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому (<https://bit.ly/3gHobQi>) на ОП відповідають рівню початкових компетентностей вступника, що висвітлено в перелікові необхідних для вступу сертифікатів, визначенні коефіцієнтів для розрахунку конкурсного бала. Вищий коефіцієнт з української мови враховує професійний відбір для навчання на відповідній освітній програмі, що для ЕГ є цілком зрозумілим та обґрунтованим. У Правилах прийому також розроблено розділ (VIII - <https://bit.ly/2MuFYw5>) щодо прийому вступників з особливими освітніми потребами та особливих категорій вступників.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У закладі розроблено Положення (<https://bit.ly/2Mrbjjj>) про порядок визначення академічної різниці та порядок перезарахування навчальних дисциплін, Положення про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які навчаються в закладах вищої освіти, а також надання їм академічної відпустки (<https://bit.ly/2z2rK2G>), які й регулюють процес визнання результатів навчання, здобутих у вітчизняних ЗВО. Наразі практики перезарахування результатів навчання в інших ЗВО на цій ОП не було. Проте, дослідивши зміст вищезазначених Положень, ЕГ робить висновок, що в Академії виписано чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, здобутих у вітчизняних ЗВО; вони відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в європейському регіоні (Лісабонській конвенції), є доступними для всіх учасників освітнього процесу й готовими до реалізації. Правила визнання результатів навчання, здобутих в іноземних ЗВО, регламентуються Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність (<https://bit.ly/2XOlhR2>). Вони зрозумілі за своїм змістом, оприлюднені на сайті Академії та можуть бути застосовані в разі потреби будь-яким здобувачем освіти. Наразі в ЗВО ще не було конкретних прикладів застосування, тому оцінити таку практику ЕГ не мала можливості.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

ЕГ встановлено, що в ЗВО визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті регулюється відповідним Положенням (<https://bit.ly/3e10iq2>). Однак при опитуванні здобувачів та представників органів студентського самоврядування було виявлено, що студентське середовище не поінформоване стосовно цих можливостей здобуття освіти, а отже, зазначене Положення носить лише декларативний характер. Це свідчить про недостатню увагу ЗВО до неформальної освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Наявність у вільному доступі документів, що регламентують прийом на навчання до ЗВО. Розуміння Академією процедури перезарахування результатів, здобутих під час участі у програмах академічної мобільності та в неформальній освіті.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

1. Відсутність на сайті ЗВО окремих актуальних додатків до Правил прийому 2020 рік (зокрема Відомостей про право здійснення освітньої діяльності цього закладу в цілому і за зазначеною спеціальністю зокрема) . 2. Для

потенційних абітурієнтів не продумано перелік основних компетентностей та результатів навчання, які можуть здобути вступники, навчаючись на ОП, і не висвітлено у вільному доступі на сайті ЗВО. 3. Відсутність належної уваги до інформування здобувачів на право визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Рекомендовано: оновити актуальну для потенційних абітурієнтів інформацію, а також розробити й оприлюднити на сайті ЗВО зрозумілий для вступників перелік результатів навчання за конкретною освітньою програмою.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Загальна відповідність критерію 3 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Для досягнення цілей та ПРН використовуються різноманітні, але здебільшого традиційні, форми та методи навчання: лекції, практичні та семінарські заняття, практики. Серед методів навчання домінують пояснювально-ілюстративні та репродуктивні, евристичні бесіди, коментоване і творче читання, усні та письмові завдання, а також лекції проблемного викладу, лекції з використанням мультимедійних презентацій, навчальні дискусії, аналіз кейсів, мозковий штурм. За результатами опитувань, 44% здобувачів вищої освіти відзначають ефективність поєднання традиційних методів з елементами інноваційних технологій. ЗВО використовує платформу Moodle, яка активно почала наповнюватись навчально-методичними матеріалами для забезпечення освітнього процесу під час уведення дистанційної освіти. Тож ЗВО готовий реагувати на виклики часу. Використовується групова робота, студенти мають можливість навчатися за індивідуальним графіком. На основі протоколу засідання ради гуманітарно-технологічного факультету від 11.10.19, який був додатково запитаний у ЗВО (див. Додаток), та за результатами зустрічі зі здобувачами вищої освіти з'ясовано, що студенти мають право на вибір теми курсової роботи, що відповідає їхнім інтересам. Наведені факти підтверджують відповідність вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. За результатами анкетування, 77 % здобувачів вищої освіти відзначають, що комунікація викладача та студента все більше орієнтується на запити та можливості конкретного здобувача (<https://bit.ly/2MqaDek>).

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

З усіх ОК розроблено РПНД. Кожна РПНД містить інформацію про мету та завдання навчальної дисципліни, перелік ЗК, ФК та ПРН, програму та структуру навчальної дисципліни, теми лекцій та семінарських занять, перелік тем, винесених на самостійне опрацювання, перелік самостійних та індивідуальних завдань, методи навчання, критерії оцінювання, рекомендований список літератури. Під час зустрічей з'ясовано, що студенти отримують цю інформацію на перших заняттях вивчення курсу. У ЗВО діє Положення про навчально-методичний комплекс навчальної дисципліни 2014 (хоча на сайті ЗВО воно не розміщене, проте було надане на запит ЕГ – див. Додаток). Структурою НМК передбачені методичні вказівки для практичних, семінарських занять (для студентів), завдання для самостійної роботи, ІНДЗ тощо. На сайті ЗВО представлений каталог вибіркових дисциплін. Саме там здобувач вищої освіти може ознайомитися з тією інформацією, яка може стати визначальною при здійсненні вибору. У той же час помічено, що із 21 ОК циклу професійної підготовки, що запропоновано для вибору, лише 3 ОК мають наповнення. Під час зустрічі зі здобувачами вищої освіти з'ясовано, що з анотаціями дисциплін вони знайомляться в деканаті, викладачі долучаються до презентацій своїх дисциплін, поради висловлює куратор академічної групи. Отже, виразних перешкод для отримання інформації немає, але ЗВО варто використовувати можливості сайту університету, системи Moodle для розміщення вказаної інформації, а також врахувати, що силабус є документом, орієнтованим на студента.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Здобувачі вищої освіти співпрацюють у лабораторії «Творчість Уласа Самчука та Бориса Харчука: художній літопис ХХ століття» (кер. канд. філол. наук, доц. О. Васишин), можуть стати учасником науково-дослідницького проекту «Функціонування лексичних і граматичних одиниць сучасної української мови: категорійний, дискурсивний та лінгводидактичний аспекти» (коорд. канд. філол., доцент Л. Невідомська), долучитися до науково-дослідницького осередку «Студентські компаративні студії» у рамках Міжнародного проекту «Школа відкритого розуму» (кер. канд. філол. наук, доц. О. Пасічник). Під час зустрічей студенти позитивно висловились щодо співпраці з керівником лабораторії О. В. Васишином та залученості до Міжнародного проекту. Презентувати результати свої напрацювань здобувачі можуть під час наукових заходів, зокрема «Улас Самчук у рефлексії майбутніх філологів». Апробація також здійснюється на сторінках «Студентського наукового вісника». Теми, пропонувані студентам для досліджень, корелюються з цілями та унікальністю ОП. РПНД, зміст наданих на запит ЕГ НМК підтверджує факт наявності індивідуально-дослідних завдань, що є частиною самостійної роботи студентів, що відповідає п. 3 Положення про організацію самостійної роботи студентів (с. 4 – <https://bit.ly/2U7zYhj>).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Аналіз відомостей про самооцінювання, презентації доробку викладачів на сторінці кафедри (<https://bit.ly/3eCAsEW>) дає підстави стверджувати, що публікаційна активність викладачів за останній період знизилась. Наукові інтереси викладачів не завжди відповідають ОК, викладання яких вони здійснюють. Під час зустрічей з'ясовано, що передбачене щорічне оновлення РПНД. Разом з тим РПНД ОК 1, ОК 2–12, ОК 23–26, ОК 28 розроблені у 2016 році і не містять додатків, Передбачених п.1.11 Положення про програму навчальної дисципліни (с. 3) (<https://bit.ly/3gOzjLh>), які відображали б оновлення змісту ОК. Отже, викладачам варто посилити практику оновлення змісту ОК відповідно до сучасних наукових досягнень.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

ЗВО має низку укладених угод про співробітництво на міжнародне партнерство (<https://bit.ly/3gR2jBY>). Реалізація цих угод і наведені відомості в самоаналізі були підтверджені під час проведення зустрічей. Згадана співпраця здебільшого стосується обміну результатами наукових досліджень, тож варто започаткувати практику академічної мобільності усіх учасників освітнього процесу.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Сильними сторонами є дотримання вимог щодо студентоцентрованого підходу та академічної свободи; забезпечення навчання через дослідження; наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності ЗВО. Студенти мають можливість брати участь у проєкті ERASMUS+ Позитивними є такі практики: – оновлення змісту таких ОК, як «Методика навчання української мови», «Методика навчання української літератури»; – усвідомлення принципово відмінності РПНД від силабуса, яке реалізоване в Положенні про силабус освітнього компоненту.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Слабкими сторонами реалізації ОП є несистемне оновлення змісту ОК, серед недоліків варто назвати відсутність вільного доступу до РПНД усіх запропонованих дисциплін для вибору циклу професійної підготовки. Рекомендації:

1. Розглянути можливість ширшого використання системи Moodle для реалізації освітнього процесу систематично.
2. Започаткувати впровадження силабусів ОК відповідно до розробленого Положення.
3. Реалізувати пункт 1.8. Положення про робочу програму навчальної дисципліни щодо розміщення РПНД на сторінці кафедри на вебсайті закладу.
4. Поширити практику оновлення змісту ОК 15, ОК16 на решту дисциплін.
5. Посилити представлення наукових досягнень студентів на всеукраїнських конференціях, організованих іншими ЗВО України.
6. Започаткувати практику академічної мобільності усіх учасників освітнього процесу.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Процес реалізації ОП загалом відповідає вимогам Критерію. Слабкі сторони і недоліки можуть бути виправлені в робочому порядку.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Установлено, що РПНД ОК містять інформацію щодо форм контролю та критеріїв оцінювання здобувачів. Оприлюднення цієї інформації відбувається на перших заняттях з кожного курсу. Формулювання щодо форм контрольних заходів і критеріїв оцінювання здебільшого зрозумілі. Критерії оцінювання дають можливість встановити рівень досягнень здобувачами ПРН. За результатами опитування (<https://bit.ly/3eNny5U>) 88% здобувачів висловили задоволення презентацією критеріїв оцінювання, 67 % студентів позитивно оцінили різноманітність, зрозумілість форм контролю, 82 % здобувачів оцінювання знань, умінь і навичок сприймають як об'єктивне та адекватне.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти відсутній. Згідно з ОП (2019) атестація здійснюється у формі двох комплексних кваліфікаційних екзаменів або одного комплексного кваліфікаційного екзамену та публічного захисту (демонстрації) кваліфікаційної роботи. У відомостях самооцінювання серед методів самостійної роботи названо виконання кваліфікаційної роботи (с. 11). Разом з тим формою підсумкової атестації названо два кваліфікаційних іспити, що й було підтверджено гарантом. Тож розділ в ОП потребує приведення у відповідність з реальним станом речей. ЗВО регулює всі складові відкритої і гласної атестації: наявність за півроку програми атестаційної іспиту, критеріїв оцінювання тощо. Програми атестаційних екзаменів відсутні у вільному доступі на сайті ЗВО, на запит ЕГ вони не були надані. Таким чином, ЕГ не мала можливості встановити, чи дає можливість такий екзамен здійснити належну атестацію. Проведення атестації регулюється низкою положень ЗВО: п. 4 Положення про організацію освітнього процесу (с. 22 <https://bit.ly/3dxjbxv>), Положенням про порядок створення, організацію та роботу Екзаменаційної комісії, Положенням про кваліфікаційні роботи здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (<https://bit.ly/305L2iw>).

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У ЗВО діє Положення про організацію освітнього процесу, у якому в п. 3.9 представлено розуміння суті контрольних заходів. Також у ЗВО діє Положення про порядок оцінювання знань студентів при кредитно-трансферній накопичувальній системі організації освітнього процесу, дотримання якого підтверджено РПНД і під час зустрічі зі здобувачами. Пунктом 4.3. цього Положення передбачено, що іспит проводиться усно, письмово або у формі тестового контролю. Разом з тим був встановлений факт складання іспиту «автоматом». За результатами опитування (<https://bit.ly/3dwKoPg>) 82 % здобувачів оцінювання знань, умінь і навичок сприймають як об'єктивне та адекватне. У ЗВО діє Положення про порядок виявлення, запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, обізнаність з яким виявили всі учасники освітнього процесу. Також у ЗВО запроваджено посаду освітнього омбудсмена, мета діяльності, обов'язки якого визначені Положенням про освітнього омбудсмена та процедуру розгляду скарг здобувачів вищої освіти. У ЗВО діє Положення про апеляцію результатів контролю знань здобувачів вищої освіти, яким передбачений порядок створення апеляційної комісії та порядок подання заяв на апеляцію. На запит членів експертної групи ЗВО надав Журнал реєстрації апеляцій із коментарем – «Апеляцій не було». Під час інтерв'ю здобувачі вищої освіти виявили обізнаність із процедурою оскарження результатів і підтвердили факт відсутності апеляцій.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

У ЗВО діє Положення про запобігання плагіату та впровадження практики належного цитування в освітньому процесі (2018), Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин (2019), які чітко відображають розуміння академічної доброчесності як невід'ємної складової системи забезпечення якості вищої освіти. Згідно з Положенням (2019) здобувачі вищої освіти підписали Декларацію про дотримання принципів академічної доброчесності. На запит експертної групи ЗВО надав сканкопії підписаних Декларацій. Також ЗВО провів анкетування студентів щодо дотримання академічної доброчесності під час реалізації ОП (<https://bit.ly/2U5uQdm>). За результатами анкет 87% здобувачів визнали, що вони проінформовані про процедури дотримання академічної доброчесності; 18 % здобувачів визнали, що вони вдаються у процесі написання робіт до плагіату. Під час інтерв'ю здобувачі вищої освіти зазначили, що викладачі повертають на доопрацювання ті письмові роботи, які містять ознаки плагіату. Разом з тим у РПНД опис вимог щодо різних видів робіт не містить інформації про важливість дотримання академічної доброчесності. На запит експертної групи ЗВО надав навчально-методичні комплекси з ОК 5, ОК 7, ОК 8, ОК 17, ОК 20, ОК 26. У структурних елементах НМК відсутня інформація про важливість дотримання норм академічної доброчесності. Для протидії проявам академічної недоброчесності ЗВО уклав договір № 17-02/2020 з ТОВ «Антиплагіат» про користування онлайн-сервісом «Unicheck». До 2020 р. перевірка наукових робіт здійснювалась за допомогою програми «AntiPlagiarism.net».

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Сильними сторонами є: – зрозумілість форм контролю та критеріїв оцінювання здобувачів; – наявність усіх необхідних Положень, які регулюють проведення контрольних заходів, оцінювання здобувачів вищої освіти, імплементують академічну доброчесність у внутрішню культуру якості.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Недоліками є: – відсутність вільного доступу до програм атестаційного іспиту; – наявність фактів порушення Положення про порядок оцінювання знань студентів при кредитно-трансферній накопичувальній системі організації освітнього процесу; – зміст ОП не відображає реальної форми проведення атестації; – РПНД і надані на запит ЕГ НМК не містять інформації про важливість дотримання норм академічної доброчесності. Рекомендації: 1. Усі дії, пов'язані з контрольними заходами, оцінюванням здобувачів вищої освіти та академічною доброчесністю, привести у неухильну відповідність до чинних у ЗВО Положень. 2. Передбачити у РПНД, НМК інформацію про важливість дотримання норм академічної доброчесності. 3. Узгодити зміст Положень, які регулюють освітній процес, з Положенням про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Зважаючи на описані сильні сторони та можливість виправити недоліки в робочому порядку, експертна група дійшла висновку, що ОП відповідає критерію 5.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Проаналізувавши Таблицю 1 Додатків до Відомостей про самоаналіз та вивчивши соціальні профілі викладачів ОП, зокрема на платформі Google Scholar, ЕГ констатує, що для реалізації ОП ЗВО намагається добирати викладачів відповідно до їхньої академічної та професійної кваліфікації. На спеціальності Середня освіта (Українська мова і література) для забезпечення однойменної ОП враховується академічна кваліфікація викладачів, зокрема їхня базова освіта, захист дисертації за відповідним шифром, тоді як коло наукових інтересів залишається за межами цього. Так, ЕГ було встановлено і підтверджено внаслідок спілкування з гарантом та академічною спільнотою й укладачами ОП, що при розподілі викладачів, які забезпечують засвоєння окремих ОК, бралися до уваги їхні попередні заслуги, зокрема й досвід роботи у ЗВО чи деінде. Однак при детальному аналізові наданої у Відомостях інформації виявилось, що окремі викладачі, особливо фахових ОК, не мають необхідної кількості публікацій з тих

дисциплін, які викладають. Це стосується перш за все таких викладачів: доцент І. М. Комінярська, доцент А. В. Янков, доцент Л. М. Невідомська, ст. викл. О. В. Мороз. Частково, тобто лише з окремих ОК, представлені наукові публікації доцентів О.В. Василюшина, І.О.Волянчук та О.В.Пасічник. Лише два викладачі, які працюють на ОП, упродовж 2016-2020 років мають зареєстровані в Google Scholar профілі – це доценти І. М. Комінярська та О.В.Пасічник. Тому, аби слідувати принципіві *fitness for purpose*, ЗВО повинен більш ретельно добирати викладачів, які зможуть реалізувати заявлені в ОП програмні результати навчання, викладаючи дисципліни, що відповідають колові наукових інтересів кожного з них та освітнім цілям програми.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедури конкурсного відбору викладачів для провадження освітньої діяльності в закладі, зокрема й на ОП Середня освіта (Українська мова і література), були проаналізовані шляхом вивчення оприлюднених на сайті ЗВО Порядку проведення конкурсного відбору (<https://bit.ly/2XZq1DP>) та Рекомендаційних вимог до претендентів на посади асистента, викладача, старшого викладача, доцента та професора, завідувача кафедри Академії (<https://bit.ly/3dviKlp>), а також опрацюванням відкритої інформації про оголошення чергових конкурсів на заміщення вакантних посад (<https://bit.ly/2AvxLVU>). У процесі проведеного інтерв'ювання фокус-групи викладачів ОП було встановлено, що у ЗВО проводяться конкурси на заміщення вакантних посад, в основі яких лежать зазначені вище документи, а також думка студентів про НПП. ЕГ також було проаналізовано оприлюднене на сайті Академії рейтингове оцінювання діяльності викладачів за 2019 рік (<https://bit.ly/2Xs8tkB>). У процесі детального вивчення останнього документа було встановлено, що не всі викладачі, які працюють на освітній програмі, представлені в ньому. Зокрема це стосується таких НПП: ст. викл. І.В. Мороз, доцент Л.М.Кравець, ст. викл. М.В.Ярошук, доцент Л.М.Невідомська, ст. викл. Л.М.Головатюк, доцент І.П.Саланда. Ці проблемні моменти були винесені на обговорення із завідувачем відділу кадрів та проректором з наукової роботи закладу. Завідувач відділу кадрів повідомила, що при конкурсному відборі викладачів діє перш за все їхня активність у науковій діяльності. Але до тих, хто посідає найнижчі місця в рейтингах, діє такий закон: їх або не обирають на вакантну посаду, або залишають на тій самій посаді, що й були раніше. Проректор з наукової роботи закладу повідомила, що в основі конкурсного відбору претендента на вакантну посаду лежать розроблені у ЗВО Положення, у яких визначено ключові позиції для претендента. Це: його науково-педагогічний стаж, публікації за останні 5 років, підвищення кваліфікації, наявність патентів. Далі рішення щодо допуску/недопуску претендента на посаду до обрання приймає конкурсна комісія закладу. За відповідність викладача дисциплінам, які він викладає на ОП, безпосередньо несе відповідальність випускова кафедра. ЕГ також проаналізувала оприлюднені на сайті Академії результати анкетування студентів у розрізі «Викладач очима студентів» (<https://bit.ly/2MnAG5w>), де представлено практично весь колектив НПП, які забезпечують реалізацію ОП. Усі викладачі високо оцінені здобувачами освіти. Таким чином, проаналізувавши всі наявні докази й коментарі стосовно процедур конкурсного добору викладачів для роботи на ОП, ЕГ дійшла висновку, що у ЗВО прописані всі процедури такого добору, проте, зважаючи на певну невідповідність публікацій викладачів тим дисциплінам, які вони викладають, її дотримання є фрагментарним.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

ЕГ вивчила процедури залучення роботодавців до освітнього процесу в КОГПА ім. Т.Шевченка. Це проявляється, перш за все, в оцінці роботодавцями якості ОП (<https://bit.ly/3dwLmL6>), а отже, і в можливості її вдосконалення, що, власне й було підтверджено самими роботодавцями під час співбесіди з ними. У результаті проведених опитувань здобувачів освіти було встановлено, що для реалізації ОП заклад залучає учителів-філологів, за якими закріплюються студенти на пробну педагогічну практику. Педагоги проводять безпосередню корекцію практичних компетентностей здобувачів-практикантів. Як зазначив гарант доц. О.В.Василюшин, для викладання позакредитної дисципліни «Компетентнісний підхід до навчання української мови і літератури в 5-12 кл. відповідно до концепції НУШ» було запрошено вчителя вищої категорії, методиста Тернопільського обласного комунального інституту післядипломної педагогічної освіти М.М.Кондиреву. Цей факт був відзначений також студентами при спілкуванні з їхньою фокус-групою. Проте до активної реалізації освітньої програми в її нормативних та вибіркових компонентах професіонали-практики в закладі не залучалися. Хоча під час співбесід із завідувачем відділу кадрів було заявлено, що на програмі працюють сумісники-практики на умовах погодинної оплати (по 14 годин у першому і другому семестрах), ЕГ таких фактів не виявила. Викладачі, задіяні на ОП, мають змогу підвищувати свою педагогічну майстерність в умовах сучасної школи. Зі слів гаранта, на ОП викладає доцент Ірина Миколаївна Комінярська, котра за сумісництвом працює вчителем української мови і літератури однієї зі шкіл м. Кременця (Тялявський НВК). Отже, у закладу в цілому є бачення можливого залучення працевлаштувачів до активної освітньої діяльності. Варто лише його розвинути і знайти сфери, до яких можна долучити цих стейкхолдерів.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Опрацювавши надані ЗВО відомості про співробітництво з професіоналами-практиками й експертами галузі, провівши співбесіди зі студентами й студентським активом факультету й Академії, ЕГ може констатувати факт залучення професіоналів з галузі філології лише до дорадчого підвищення якості освітньої програми. Як зазначають

інтерв'юери (здобувачі й випускники ОП), вони були учасниками круглих столів, майстер-класів та відкритих лекцій, які проводили запрошені гарантом ОП професори К. Городенська, М. Жулинський, Р. Радишевський, М. Ткачук, О. Лабащук, Є. Нахліка, В. Мойсієнко (див. інформацію на сайті ЗВО - <https://bit.ly/2zVxNXb>), що свідчить про позаштатне залучення вчених до роботи зі здобувачами. Однак ЕГ не було встановлено жодного факту викладання практичних / семінарських занять чи проведення теоретичного навчання з ОК освітньої програми професіоналами-практиками, експертами галузі та роботодавцями.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

У закладі передбачені умови для професійного розвитку викладачів: розроблено та втілено в дію Положення про підвищення кваліфікації науково-педагогічних та педагогічних працівників Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії імені Тараса Шевченка (<https://bit.ly/3o2yRDh>), випускова кафедра поводить спільні засідання з учителями-практиками, як-от: науково-методичний семінар «Методика проведення уроків літератури рідного краю в контексті уроків словесності» із круглим столом «Компетентнісний підхід до вивчення української мови та літератури рідного краю» (<https://bit.ly/2XPWrQY>). ЕГ уважно вивчила матеріали Таблиці 1, представленої у Відомостях про самооаналіз, і дійшла висновку, що всі викладачі, задіяні на ОП, пройшли підвищення кваліфікації чи стажування у вітчизняних освітніх закладах, окремі – у закордонних. Під час співбесід з проректором з наукової роботи та завідувачем відділу кадрів ця інформація була підтверджена. У процесі співбесіди з проректором з наукової роботи було з'ясовано, що в Академії вироблено процедуру визнання інших результатів підвищення викладацької майстерності через участь НПП у конференціях, семінарах тощо. Такі дії дозволяють викладачам ще й отримувати додаткові бали в рейтинговому оцінюванні.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Проаналізувавши чинні документи ЗВО, зокрема Положення про конкурс «Наукової діяльності» (<https://bit.ly/2XSEwJm>) та Положення про рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічних, педагогічних працівників (<https://bit.ly/2XrNgqJ>) ЕГ пересвідчилася, що у ЗВО розроблено процедури заохочення викладачів. У процесі спілкування з менеджментом Академії, гарантом ОП та науково-педагогічним персоналом було встановлено, що в закладі діють процедури стимулювання викладачів, зокрема найпоширенішими є заохочення нематеріального характеру: грамоти, подяки Академії та Тернопільської обласної державної адміністрації, інколи Міністерства освіти і науки України (1 викладач). У ході співбесід також було з'ясовано, що для викладачів, які виходять на захист дисертацій, Академія безкоштовно видруковує автореферати наукових робіт. Важливим фактором стимулювання діяльності НПП є, на думку ЕГ, гідні матеріальні умови праці й температурний режим у закладі, вільний доступ до мережі Інтернет (зазначали НПП під час опитувань), що також було візуально зафіксовано ЕГ під час віртуальної подорожі закладом і вивчення його матеріально-технічної бази. Таким чином, можна засвідчити що компонента стимулювання викладацької майстерності у ЗВО має реальний, а не декларативний характер.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Створено умови для стимулювання викладацької майстерності НПП та забезпечення якості ОП на основі застосування комплексу матеріальних та нематеріальних інструментів, зокрема, шляхом рейтингового оцінювання викладачів, нагородження їх грамотами, дипломами, подяками інституцій різних рівнів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Значна частина викладачів, задіяних на реалізації ОП, хоча й мають здобутки в науковій діяльності, проте з метою постійного вдосконалення системи роботи й методик викладання ОК недостатньо мірою реалізують свої наукові інтереси, особливо у зв'язку з тими предметами, які викладають. Тому експертна група рекомендує: 1) переглянути підходи до закріплення НПП за ОК, а не навпаки, у першу чергу зважаючи на необхідність щорічних публікацій з предметів, які вони викладають. 2) з метою розвитку позитивного іміджу ЗВО, упізнаваності й визнання наукового доробку науковців створити профіль викладачів, задіяних на ОП, у Google Scholar. 3) варто визначити у ЗВО конкретні дієві механізми щодо встановлення професіоналізму та спроможності забезпечення викладання дисциплін ОП. 4) розробити технологію залучення професіоналів-практиків, експертів галузі та роботодавців до безпосередньої участі в освітньому процесі.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень Е

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів лише частково відповідає спеціальності та змісту освітніх компонентів і не може повною мірою забезпечувати досягнення цілей програми. Відсутність активного задіявання в безпосередній освітній процес професіоналів-практиків робить реалізацію програми обмеженою. Зазначені недоліки можуть бути усунені в одnorічний строк.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Під час візиту до Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка експертній групі вдалось з'ясувати, що фінансові та матеріально-технічні ресурси забезпечують досягнення визначених за освітньою програмою ПРН. Зокрема, встановлено, що в ЗВО функціонує наукова бібліотека, яка пропонує до послуг користувачів читальний та комп'ютерний зали, а також бібліотечні фонди, які постійно поповнюються новими періодичними фаховими виданнями (<https://cutt.ly/oyZqK0e>). На онлайн-сторінці бібліотеки учасники освітнього процесу можуть знайти посилання на електронні бази даних наукових видань (<https://cutt.ly/UyZwN1I>), а також віртуальну бібліографічну довідку. Здійснивши віртуальне ознайомлення з матеріально-технічною базою, ЕГ переконатися, що в Академії функціонують навчальні аудиторії, котрі забезпечені технічними засобами навчання, концертні зали (з відеопрезентації матеріальної бази програми - <https://cutt.ly/MyVhott>), музейні кімнати, етнографічна світлиця Волині. ЗВО надає учасникам освітнього процесу доступ до мережі Інтернет. Працює спортивна зала, медичний пункт, гуртожиток, їдальня. На сайті Академії оприлюднено відеозвіт матеріально-технічної бази, яка використовується під час реалізації ОП (<https://cutt.ly/SyXrVA7>). Також у ЗВО створено всі необхідні умови для організації освіти осіб з обмеженими можливостями (пандус, кнопка виклику) - встановлено через відеоподорож, передбачену програмою виїзду ЕГ. Підтверджено, що навчальний процес забезпечений майже всіма робочими програмами освітніх компонентів, навчально-методичними вказівками до виконання лабораторних та практичних завдань (<https://cutt.ly/IyXrDDT>). Інформація щодо фінансової звітності висвітлена на офіційному сайті в розділі «Нормативно-правова база» (<https://cutt.ly/TyXr3I1>).

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Після спілкування зі студентами, НПП та керівництвом Академії з'ясовано, що ЗВО забезпечує безоплатний доступ до всієї інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та наукової діяльності в межах освітньої програми.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Здійснивши віртуальний огляд навчального корпусу та його приміщень, а також поспілкувавшись із адміністративним персоналом, експертна група дійшла висновку, що освітнє середовище безпечне для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, котрі навчаються за ОП «Середня освіта (Українська мова і література)», та дає змогу задовольняти їхні потреби й інтереси. Для моніторингу рівня задоволеності студентами безпечністю освітнього середовища Академією розроблено анкету (<https://cutt.ly/oyZrmUI>), на сайті Академії висвітлено результати опитування здобувачів вищої освіти щодо організації безпеки освітнього середовища під час реалізації освітньо-професійної програми, що акредитується (<https://cutt.ly/tyXtTLR>). Студенти мають підтримку психологічної служби Академії, яка діє на підставах відповідного положення (<https://cutt.ly/dyZrXHI>). На сторінці психологічної служби (<https://cutt.ly/JyZtroi>) можна знайти телефони довіри, Google-форму для звернень осіб з особливими освітніми потребами, а також ознайомитися з результатами анкетування «Адаптація студента першокурсника» (<https://cutt.ly/RyZtiUE>). Студенти мають можливість задовольняти свої потреби та інтереси, активно долучаючись до виховних, культурно-масових заходів, а також брати участь у діяльності театрального гуртка «Пілігрим» (<https://theatrein.blogspot.com/>).

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Під час акредитації експертна група переконалася, що ЗВО забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну й соціальну підтримку студентів, які навчаються на ОП, поширюючи необхідну інформацію на сторінках сайту Академії та соціальних мережах (https://www.facebook.com/Kogpa.kremenets/?ref=py_c), інформаційних стендах. Під час огляду системи дистанційного навчання, що використовується для реалізації ОП експертна група переконалась у тому, що в період карантину викладачі та студенти використовують платформу «Moodle» (<https://tm3.kisil.pp.ua/>). Саме на цих ресурсах здобувачі вищої освіти можуть знайти інформацію щодо організації освітнього процесу (розклад дзвінків, розклад занять, розклад іспитів), прочитати стрічку новин Академії, заповнити форми онлайн-опитувань. У закладі налагоджена комунікація «викладач-студент». Студенти під час спілкування з ЕГ зазначили, що їм легко знаходити спільну мову та порозуміння з викладачами, адже вони можуть до них звернутися з питаннями, які їх турбують, і їм обов'язково допоможуть у їх розв'язанні. Представники органів студентського самоврядування позитивно відгукувались про комунікацію та співпрацю з керівництвом ЗВО.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Реалізація достатніх умов для осіб з особливими освітніми потребами здійснюється на основі «Порядку супроводу осіб з обмеженими можливостями та інших маломобільних груп населення» (<https://cutt.ly/UyZuoHK>). На сайті Академії створено розділ «Для осіб з особливими освітніми потребами» (<https://cutt.ly/6yZug8R>), де можна знайти контакти для звернення щодо надання організаційної, інформаційної чи консультаційної допомоги зазначеній категорії осіб. Також на сторінці оприлюднено висновки щодо доступності для осіб з інвалідністю та інших груп населення до корпусів Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка за адресою: Тернопільська обл, м.Кременець, вул.Ліцейна,1, вул Юліуша Словацького, 1а. (<https://cutt.ly/HyZuITQ>). На освітній програмі, що розглядається, здобувачів вищої освіти з особливими потребами немає, але ЗВО створює необхідні умови для реалізації права на освіту зазначеної категорії осіб. Матеріальна база, зокрема пандус, кнопка виклику також створює умови для навчання осіб зі спеціальними потребами.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

У ЗВО діє чітко визначена політика та процедури щодо антикорупційної діяльності. На сайті Академії створено розділ «Антикорупційна діяльність» (<https://cutt.ly/myZpHlQ>), у якому зазначено склад уповноваженого підрозділу з питань запобігання та виявлення корупції у КОГПА ім. Тараса Шевченка (діє на підставі відповідного положення - <https://cutt.ly/GyZpXfw>), контакти уповноваженої особи з питань запобігання та протидії корупції та телефон довіри. Студенти мають можливість заповнити анкету «Антикорупційна діяльність». Щодо питань, пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та іншими порушеннями прав і свобод, студенти мають можливість звернутись з відповідним зверненням/скаргою до омбудсмена з прав студентів (діє на підставі відповідного положення - <https://cutt.ly/VyZau8P>). Здобувачі можуть залишити своє звернення до омбудсмена, заповнивши відповідну форму - <https://cutt.ly/tyZajxU>. Також під час спілкування зі здобувачами вищої освіти було встановлено, що вони поінформовані стосовно наявності таких процедур і можливостей задля захисту власних прав та інтересів. У ході спілкування із фокус-групами було підтверджено, що за період реалізації ОП Середня освіта (Українська мова і література) випадків конфліктних ситуацій, включаючи сексуальні домагання, дискримінацію та корупцію, не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Під час акредитації експертна група переконалася, що ЗВО забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну й соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за ОП, поширюючи необхідну інформацію через електронні засоби комунікації та безпосереднє спілкування зі студентством. ЕГ вважає, що позитивними практиками під час реалізації ОП є наявність чіткої політики та процедур розв'язання конфліктних ситуацій та обрання студентами омбудсмена із забезпечення їх прав та свобод.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Відсутність робочих програм усіх курсових робіт з педагогіки, психології, методики навчання української літератури, української мови, української літератури, програми атестації є слабкою стороною ОП. Експертна група рекомендує 1) розробити й оприлюднити на сайті Академії робочі програми всіх освітніх компонент, представлених

в ОП; 2) з метою оперативного спілкування з органами студентського самоврядування у розділі «Студентський ректорат», на офіційному сайті Академії, оприлюднити контактну інформацію для звернень та розробити анкету-звернення.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Критерій 7 “Освітнє середовище та матеріальні ресурси” має рівень відповідності “В”. Суттєвих недоліків не виявлено.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Експертна група підтверджує, що питання процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичності перегляду ОП розкрито в однойменному положенні (<https://cutt.ly/ryZa9eY>), а також у Положенні про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти (<https://cutt.ly/hyZswB3>). Під час спілкування з гарантом ОП встановлено, що кафедра переглядає і коригує ОП, ураховуючи рекомендації та зауваження зацікавлених сторін. Внесення в ОП змін затверджується на засіданні Вченої ради Академії на підставі рекомендацій, наданих гарантом. Проектною групою Кафедри розроблено ОПП на 2020-2024 н.р., проект опубліковано на сайті Академії (<https://cutt.ly/cyXiwNr>), усі зацікавлені сторони можуть доєднатись до формування перспективного варіанту ОП заповнивши анкети на сайті (<https://cutt.ly/IyZsZA3>). Експертна група підтверджує той факт, що Академія дотримується визначених нею процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

У Відомостях про самооцінювання стверджується, що студенти залучаються до перегляду освітньої програми беручи участь в опитуваннях стосовно якості освітніх компонентів ОП, інформативності та організації освітнього процесу, які проводяться сектором моніторингу якості освіти Академії. Цей факт знайшов підтвердження в оприлюднених результатах анкетувань (<https://cutt.ly/6yXibb4>), які враховуються випусковою кафедрою при внесенні змін до ОП. Студентське самоврядування має можливість брати участь у засіданнях Учених рад, засіданнях кафедри, де можуть бути розглянуті їхні побажання щодо забезпечення якості ОП. Також студентство може впливати на формування проекту ОП на наступний рік завдяки електронним опитуванням на сайті Академії у розділі «Проекти освітньо-професійних програм (2020-2024 рр.)». Експертна група пересвідчилась, що для ЗВО є важливою позиція студентства під час перегляду ОП.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Онлайн-зустрічі із усіма стейкхолдерами продемонстрували, що взаємодія закладу вищої освіти із роботодавцями здійснюється на постійній основі. Роботодавці підтвердили свою участь в обговореннях ОП на засіданнях кафедри. Також вони мають можливість долучитись до формування ОП під час заповнення електронних опитувань на сайті Академії у розділі «Проекти освітньо-професійних програм (2020-2024 рр.)». Сектором моніторингу якості освіти здійснено онлайн-опитування роботодавців, результати висвітлено на сайті Академії (<https://cutt.ly/7yXocSA>). Спілкування із гарантом ОП, адміністративним персоналом Академії дало змогу зрозуміти, що ЗВО сприймає роботодавців, як зовнішніх партнерів, залучає їх до періодичного перегляду ОП та підтримує з ними тісний зв'язок.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Заклад вищої освіти продемонстрував, що він уживає обґрунтованих заходів задля того, аби розуміти загальні кар'єрні шляхи випускників. На сайті Академії розміщено звіти про працевлаштування випускників академії (<https://cutt.ly/EyZcGWD>), список вакансій для молодих спеціалістів (<https://cutt.ly/TyZcCG6>). Кафедри, які здійснювали випуск за своїми ОП, оприлюднюють траєкторії кар'єрного зростання випускників у відповідному розділі сайту Академії (<https://cutt.ly/TyXруnv>). ЗВО має випускників за спеціальністю 6.020303 Філологія (українська мова і література), але їхня кар'єрна доля на сайті не відображена. Під час фокус-зустрічі було з'ясовано, що випускники бакалаврату вступили до магістратури Академії, одна випускниця працює за фахом. Також Академією проводяться електронні анкетування випускників, з результатами яких можна ознайомитись на офіційному сайті ЗВО (<https://cutt.ly/YyXpsKJ>).

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Робота щодо удосконалення ОП має постійний характер, адже в Академії моніторинг якості освітнього процесу відбувається відповідно до «Положення про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти» (<https://cutt.ly/oyZvDzW>). У відомостях самооцінювання зазначено ряд виявлених недоліків у процесі здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час реалізації ОП «Середня освіта (Українська мова і література)», під час спілкування з гарантом ОП та групою забезпечення, ЕГ переконалась у прагненні виправлення таких недоліків. Експертна група переконалась у достовірності інформації, поданої у звіті самоаналізу, адже дієвість процедури удосконалення ОП простежується у внесених змінах до ОП та її проєкту на наступний навчальний рік.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Під час проведення робочих онлайн-зустрічей у ході акредитаційної експертизи експертна група підтвердила зазначену у відомостях СО інформацію щодо врахування зауважень та пропозицій, сформульованих під час попередніх акредитацій. Зважаючи на те, що ОП проходить процедуру акредитації вперше, було враховано зауваження акредитації ОП «Середня освіта (Українська мова і література)» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, така тенденція знаходить позитивне відображення під час перегляду ОП.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Завдяки консолідації зусиль керівництва Академії, НПП, студентства здійснюється процес формування культури якості в академічній спільноті. У ході співбесід з різними фокус-групами та за іншими спостереженнями під час акредитаційної експертизи у членів ЕГ склалося позитивне враження про рівень сформованої культури якості. Процедури і політика забезпечення якості прописані у відповідних нормативних документах та Положеннях ЗВО (<https://cutt.ly/lyVVas3>), а також цим питанням активно опікується Сектор моніторингу якості освіти. Експертна група дійшла висновку, що учасників освітнього процесу об'єднують спільні цінності та смисли, а забезпечення якості освіти вбачається як відповідальність усієї університетської спільноти.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Експертна група вважає, що проведення опитувань серед студентів щодо забезпечення якості освітнього процесу та оприлюднення їх результатів на сайті ЗВО і свідомий підхід до процедури перегляду ОП є позитивними практиками в контексті цього критерію. Також позитивним є те, що в закладі вищої освіти наявна культура якості, яка сприймається як корисна та належна всіма учасниками освітнього процесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Аспект залучення здобувачів та роботодавців до вдосконалення змісту освітніх програм зробить цей документ виразнішим і чіткішим, дасть змогу окреслити його цілі та способи реалізації, виокремить найбільш потрібні напрями діяльності в досягненні програмних результатів. Тому ЕГ рекомендує: 1) залучити до процесів обговорення ОП широку професійну спільноту, у тому числі й роботодавців, заручившись їхніми відгуками на її зміст, та, що особливо важливо, реальними пропозиціями щодо її вдосконалення; 2) розробити, окрім систематичного опитування, додаткові способи залучення здобувачів освіти до перегляду ОП.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Критерій 8. “Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми” загалом відповідає рівню відповідності “В”. Увага до зазначених рекомендацій можлива в робочому порядку.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов’язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Майже всі внутрішні нормативно-правові документи знаходяться у вільному доступі на офіційному сайті Академії (<https://cutt.ly/OyZBw4N>), також в окремому розділі оприлюднено положення ЗВО, які регулюють організацію освітнього процесу (<https://cutt.ly/NyZBfAy>). Академія забезпечує вільний доступ до зазначених документів за вказаними посиланнями на офіційному сайті. Згадана нормативна база є всеохоплюючою та змістовною, у ній визначені чіткі й зрозумілі правила та процедури, що регулюють права та обов’язки всіх учасників освітнього процесу. Разом з тим, ЕГ видається, що адміністраторам сайту варто було б подумати, як погрупувати наявні положення, аби вони справді стали доступнішими для ознайомлення.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Освітні програми та їхні проекти оприлюднюються на сайті Академії в розділі “Проекти освітньо-професійних програм (2020-2024 рр.)” (<https://cutt.ly/WyZMeMb>). На вебсторінці розміщено відповідний проект ОП «Середня освіта (українська мова і література)» на 2020-2024 н.р., а також запропоновані форми анкет для зауважень та пропозицій зацікавлених сторін (<https://cutt.ly/ayXdeuQ>).

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Освітню програму розміщено в публічному доступі на офіційному сайті Академії у розділі «Освітньо-професійні програми» (<https://cutt.ly/DyZB796>). Описи всіх освітніх компонентів, включених до неї, розміщені на сторінці кафедри української філології та суспільних дисциплін (<https://cutt.ly/IyXrDDT>). Обсяг інформації, що оприлюднюється, є в цілому достатнім для забезпечення можливості потенційних вступників для здійснення поінформованого вибору щодо вступу на програму, а роботодавців щодо цілей та змісту підготовки здобувачів за ОП. Разом з тим, експертна група вважає, що інформація про результати навчання, які можуть здобути потенційні вступники на цій ОП, не враховує їхніх вікових і психологічних особливостей, тому її варто винести в окремий розділ, а не пропонувати самостійно зрозуміти з ОП чи в РНПД.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Нормативно-правові документи, що регулюють діяльність закладу вищої освіти, є доступними, характеризуються відносною чіткістю та зрозумілістю правил щодо прав та обов’язків усіх учасників освітнього процесу. Інформація, що оприлюднюється, подана переважно в достатньому обсязі для інформування майбутніх вступників та роботодавців щодо цілей та змісту підготовки за ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Група забезпечення ОП не повною мірою залучає можливості сайту для ведення конструктивного діалогу з усіма сторонами, зацікавленими в якійсь організації змісту ОП та її реалізації. Тому експертна група рекомендує: 1) популяризувати інформацію про ОП на інформаційних ресурсах з метою привертання до неї уваги потенційних роботодавців, абітурієнтів та студентів; 2) продовжити роботу над покращенням навігації сайту Академії, класифікувати документи/положення ЗВО відповідно до тематики; 3) працювати над наповненням сторінки кафедри, доповнивши її розділами з матеріалами на допомогу студентам, новинами, інформацією про випускників і т.ін.; 4) визначати та оприлюднювати інформацію про кінцеві строки подання стейкхолдерами пропозицій щодо покращення ОП.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Критерій 9 “Прозорість та публічність” має рівень відповідності “В”. Критичних недоліків не виявлено.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямів досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	E
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	E

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Протокол вченої ради факультету.pdf</i>	gbyjkzNaNh5kmcCf2UFHJqbcfzZam+7WrrO1k94AvRc=
Додаток	<i>Положення про НМК.PDF</i>	6NuDsOLpddUg3j4bLTdyG21d/VyK8eq7vkmpD8aoRqE=
Додаток	<i>Зразки заяв (вибір дисциплін).pdf</i>	nUD/5S8ARDF4ozvaORn41o6xP4w2fR66SmSkOrjqFYI=
Додаток	<i>Журнал академгрупи.pdf</i>	pfASGHxn4UV6OgPO3P7OWH6JO9W3QJzH17thrX3AWdM=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Кричун Людмила Петрівна

Члени експертної групи

Вірченко Тетяна Ігорівна

Скоропляс Віталій Юрійович